

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ตามแนวคิดของ Schindler (1992) การศึกษาพฤติกรรมที่ซับซ้อนและมีความอ่อนไหว ควรใช้เทคนิคที่เหมาะสม และเทคนิคที่แนะนำ คือการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการใช้พฤติกรรมการเมือง โดยเชิญกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามและร่วมบอกเล่าประสบการณ์ตลอดจนแสดงความคิดเห็นของพฤติกรรมการเมืองในองค์การ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรคือผู้บริหารระดับกลางขึ้นไป ระดับการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรี อายุระหว่าง 35-50 ปี อายุงานในตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานวิชาชีพ/งานบริหาร/ธุรกิจ/การค้า ในเขต จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน

กลุ่มตัวอย่าง

เลือกตัวแทนจากกลุ่มประชากร โดยกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามหลักของวิธีสนทนากลุ่ม (Catterall, M& Maclaran, 1997) คือ เพศชาย: เพศหญิง เป็น 50: 50 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 8-10 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นการสัมภาษณ์ โดยมีกรอบคำถาม (Structure Interview) ในการสนทนาตามแนวเครื่องมือของ Kacmar & Carlson (1996) เพื่อสอบถามการใช้พฤติกรรมการเมืองในมิติต่างๆ 3 มิติ คือ พฤติกรรมการเมืองทั่วไป พฤติกรรมการเมืองแบบยอมตาม และพฤติกรรมการเมืองเพื่อเงินและตำแหน่ง

2. การสนทนากลุ่มโดยใช้กรณีศึกษา โดยผู้วิจัยยกสถานการณ์สมมุติที่อาจจะหรือเกิดขึ้นในองค์กรและให้กลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะในการแก้ไขสถานการณ์ หรือบอกเล่าประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วิธีการนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้ข้อมูลการใช้พฤติกรรมการเมืองในองค์การที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการศึกษาของ Schindler (1992) และ Albrecht et al. (1993) พบว่าวิธีการสนทนากลุ่มเป็นกิจกรรมทางสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งภายใต้สถานการณ์ที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างจะแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง

3.3 กระบวนการเก็บข้อมูล

ในเบื้องต้นผู้วิจัยเป็นผู้แนะนำตัวเองแก่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแจ้งถึงหัวข้องานวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ต่อมากลุ่มตัวอย่างจะแนะนำตัวเอง สร้างความคุ้นเคย หลังจากนั้นผู้วิจัยเริ่มการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลทั่วไป (5 นาที)

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจะถูกแยกเป็นกลุ่มชายและหญิง เพื่อป้องกันอิทธิพลทางเพศต่อการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการเมืองตามแบบสอบถามและกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างบอกเล่าประสบการณ์การใช้พฤติกรรมการเมืองในมิติต่างๆ (1 ชั่วโมง)

ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงจะสนทนากลุ่มร่วมกัน เพื่อตรวจสอบมิติต่างๆของพฤติกรรมทางการเมืองซ้ำ และใช้สถานการณ์ตัวอย่างเดียวกันเป็นกรณีศึกษา นำเพื่อศึกษาหาความแตกต่างวิธีการบริหารอำนาจของกลุ่มตัวอย่าง (1.30 ชั่วโมง)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยวิธี Annotating- the- Scripts Approach (Catterall, M. & Maclaran, 1997) กล่าวคือ หลังจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสนทนาทั้งหมดถูกบันทึกลงบนแถบบันทึกเสียงแล้ว ผู้วิจัยต้องทำการถอดคำพูดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เน้นคำหลักและคำที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวถึง วิเคราะห์คำพูดทั้งในเนื้อหาประกอบการสังเกตพฤติกรรมขณะทำการสนทนา ตลอดจนศึกษาสภาพแวดล้อมของทั้งบุคคลและกลุ่มในการตีความ